

Självständigt arbete i krigsvetenskap, 15Hp

<i>Författare</i> Robert Fransson	<i>Program</i> OP 08-11
<i>Handledare</i> Kersti Larsdotter	
Hur man nyttjar militärpolisen på förbanden - Varför man väljer militärpolisen vid brott av enklare beskaffenhet på förbanden	
<p>Denna uppsats är skapad i syfte att ta reda på vilken instans en kompanichef vänder sig till då ett brott har uppstått på dennes förband, vänder de sig till civil polis eller militärpolis? För att få en större förståelse i dessa val får man även beskrivit varför de väljer att agera så som de gör.</p> <p>I arbetet får läsaren en insikt i vad en brottsutredning är samt vad som krävs för att genomföra en. Vidare efter att läsaren uppnått en förståelse så kommer ett intervjuunderlag ställt utifrån kompanichefers svar på frågor att presenteras. Efter att intervjuerna redovisats kan läsaren läsa tre hypoteser som i slutet av arbetet skall prövas i syfte att verifieras eller falsifieras.</p> <p>Nyckelord: Militärpolis, brottsutredning.</p>	

ABSTRACT

The use of military police at regiments

- Why choose the military police when a simple
crime are committed at the regiment

This thesis is written with the intention of finding out which police authority a company commander contacts when a crime has been committed at his unit, does he contact the military police or the civilian police? To get a greater understanding why a company commander acts as he does, there will be an explanation on why they chose to act as they have done.

In this report it will be explained what a criminal investigation is and what the requirements are to carry out one. Further on in the essay after the reader has achieved an understanding on criminal investigation there will be interview data presented of the interviews conducted with the company commanders. After the presentation of the interviews the reader will be able to read three hypotheses that will be tested in the end of the report.

Keywords: Military police, criminal investigation.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 METOD	5
1.1 Inledning.....	5
1.2 Syfte.....	5
1.3 Teori.....	6
1.4 Frågeställningar.....	7
1.5 Disposition.....	7
1.6 Avgränsningar.....	7
1.7 Metod.....	7
2 MILITÄRPOLIS BEFOGENHET VID BROTTsutredning	9
2.1 Inledning.....	9
2.2 Förundersökning.....	9
2.2.1 Syftet med förundersökning.....	9
2.2.2 När skall en förundersökning inledas.....	9
2.2.3 Vem beslutar om en förundersökning skall inledas.....	9
2.2.4 Vilka åtgärder samt tvångsmedel får vidtas innan inledd förundersökning.....	10
2.2.5 Vad sker under en förundersökning.....	11
2.2.6 Vilka åtgärder vidtas efter en förundersökning.....	12
3 CHEFENS AGERANDE VID BROTT PÅ ENHETEN	13
3.1 Inledning.....	13
3.2 Respondenterna och deras kunskap om militärpolisen.....	13
3.3 Brottssituationerna.....	14
3.3.1 Situation 1.....	14
3.3.2 Situation 2.....	15
3.3.3 Situation 3.....	16
3.4 För- och nackdelar.....	17
4 HYPOTESPRÖVNINGAR	18
4.1 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av brottets art.....	18

4.1.1 Slutsats	18
4.2 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tillgängligheten av militärpolisresursen	18
4.2.1 Slutsats	20
4.3 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tilliten till respektive instans kompetens	20
4.3.1 Slutsats	20
5 SAMMANFATTANDE SLUTSATSER.....	21
6 FÖRSLAG TILL NY FORSKNING	21
7 LITTERATURFÖRTECKNING	22
7.1 Litteratur	22
7.3 Källor	22

1 METOD

1.1 Inledning

För en svensk kompanichef finns det möjlighet att anmäla ett brott begånget inom Försvarsmakten till två instanser, civil polis eller militärpolis, där civil polis finns representerat på nationell samt läns nivå¹ och militärpolisen har bland annat ett anställt förband, 15.Militärpoliskompaniet, som har till uppgift att bland annat genomföra brottsutredningar nationellt.² Bakgrunden till detta är militärpolisens befogenheter inom Försvarsmakten personellt, materiellt och geografiskt. När ett brott av enklare beskaffenhet³ har begåtts vilket berör Försvarsmakten i någon av dessa tre kategorier kan militärpolisen agera förundersökningsledare vilket regleras av rättegångsbalken 23 kap. 3§ där det kan läsas att:

Beslut att inleda en förundersökning skall fattas av polismyndighet eller åklagare. Har förundersökning inletts av polismyndighet och är saken inte av enkel beskaffenhet, skall ledningen av förundersökningen avseende brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall också i annat fall överta ledningen när det är påkallat av särskilda skäl.

När förundersökningen leds av åklagaren, får han vid undersökningens verkställande anlita biträde av polismyndigheten. Han får också uppdra åt polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

Innan förundersökningen hunnit inledas, får polisman hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse av utredningen.

Således har kompanichefen en unik situation där denne har ett fritt val mellan två juridiska instanser som har i syfte att lösa samma uppgift när ett brott har begåtts. Författaren anser därför att det blir intressant att undersöka vad denna unika möjlighet föranleder för val.

1.2 Syfte

När författaren genomförde militärpolisutbildning under hösten 2010 uppfattades att när brott inom Försvarsmakten sker så är det oftast den civila polisen som kontaktas och tar emot en anmälan och även utreder brott inom Försvarsmakten. Det som tycks vara anmärkningsvärt är att, enligt författarens uppfattning, militärpolisen väldigt sällan tar emot en anmälan om brott inom Försvarsmakten eller ens utreder händelsen. Därför har författaren valt att i detta arbete titta på när och varför man väljer att inte anmäla ett brott till militärpolisen för utredning. Efter inledande intervjuundersökning visade det sig dock att flera kompanichefer vid tillfällen faktiskt väljer att anmäla brott till militärpolisen. Med anledning av detta resultat anser författaren att det blir mer intressant att undersöka varför chefer väljer militärpolis eller civil polis i olika fall. Syftet med detta arbete är således att få ett svar på varför chefer på förbanden vänder sig till militärpolisen eller den civila polisen.

¹ <http://www.polisen.se/Norrboten/sv/Om-polisen/Polisen-i-Sverige/> 2011-05-28 kl.0549

² <http://www.forsvarsmakten.se/sv/Forband-och-formagor/Forband/Livgardet-LG/Insatsforband/15-Militarpoliskompaniet/> 2011-05-27 kl.1348

³ Rikspolisstyrelsens föfattningssamling 2009:11 FAP 403-5

1.3 Teori

Den teori som detta arbete bygger på är hypotesprövning⁴. Detta innebär rent konkret i denna studie att tre av författaren skapade hypoteser skall prövas på ett intervjuunderlag för att kunna verifieras eller falsifieras. Efter att det har arbetats fram en verifiering eller falsifiering skall det bidra till att ge ett svar som styr mot syftet med detta arbete.

Anledningen till att hypotesprövning använts som metod är för att författaren under sin utbildning till militärpolis fått en uppfattning om militärpolisens arbete som han inte tycker stämmer överens med hur det borde vara. Därför har det ställts hypoteser som skall prövas i syfte att skaffa en orsaksförklaring till om militärpolisen nyttjas till sin fulla kompetens.

För att kunna underbygga analysen och prövningen av hypoteserna kommer stöd att tas i en befintlig teori. Denna teori består av undersökningar om varför brottsoffer anmäler eller inte anmäler brott. Man kan utifrån denna teori utläsa att bland de faktorer som faktiskt påverkar om en anmälan skall ske eller inte är det främsta brottets allvarlighetsgrad.⁵

Under tiden då författaren genomförde sin militärpolisutbildning diskuterades det med andra kollegor och då framför allt med kollegor som tjänstgjort som militärpolis vid tidigare tjänstgöring. Det diskuterades huruvida militärpolisen faktiskt nyttjades utav cheferna på förbanden. Man kunde utifrån diskussionen tyda att det fanns olika uppfattningar mellan de som tidigare utbildats till militärpolis och de som då utbildade sig. De kollegor som är tidigare utbildade militärpolis och som tjänstgjort som det menar på att det faktiskt finns en hel del att göra, att man har befogenheter och förmåga i bland annat utredningstjänst. Den skillnad som fanns i diskussionen tror författaren bero på att de kollegor som genomförde sin utbildning vid ett tidigare skede och har arbetat med det har en större kunskap om det hela. De vet vad militärpolisen kan och de ser även enkelheten i att använda sig av en sådan resurs som finns tillhanda att nyttja, troligtvis på grund av ett befintligt kontaktnät inom militärpolisorganisationen. Utifrån denna diskussion kan författaren skapa sig två hypoteser som kan spela in i huruvida chefer vänder sig till militärpolisen vid brott. Dessa är att valet styrs av tillit respektive att valet styrs av tillgänglighet.

För att få uppslag till vidare hypoteser fördjupade sig författaren i befintlig närbesläktad teori. Det som upptäcktes av intresse var en studie som utreder varför brottsoffer väljer att anmäla eller inte anmäla brott.⁶ Resultatet av denna studie visade bland annat att brottets art påverkade i stor utsträckning om anmälan genomfördes eller inte. Detta skulle möjligen kunna vara en faktor påverkandes kompanichefs val av instans att anmäla till och kommer därför även det att bli underlag för en hypotes.

Således blir författarens hypoteser följande tre:

1. Val av militärpolis eller civil polis är beroende av brottets art.
2. Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tillgängligheten av militärpolisresursen.

⁴ Ejvegård Rolf, 2008, *Vetenskaplig metod*, upplaga 3:6, (Holmbergs i Malmö AB, Rolf Ejvegård och Studentlitteratur), s.37

⁵ Westfelt Lars, 2008, *Brottsoffers benägenhet att polisanmäla brott*, (Edita Norsteds Västerås, Brottsförebyggande rådet) s.6

⁶ Ibid.

3. Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tilliten till respektive instans kompetens.

1.4 Frågeställningar

Syftet med de hypoteserna som är beskrivna ovan är att svara på de två frågeställningar som är grunden till att detta arbete har skrivits. Frågeställningarna är hämtade utifrån inledning och syfte som står beskrivet i detta arbete. Följande två frågeställningar vill författaren ha svar på:

- Vem väljer en kompanichef att anmäla ett brott av enklare beskaffenhet till?
- Varför väljer en kompanichef att anmäla till antingen militärpolisen eller civila polisen?

1.5 Disposition

Detta stycke syftar till att ge läsaren en lätt överskådlig blick av hur arbetet är upplagt

Efter inledningen följer två kapitel där läsaren får beskrivet för sig vad en civil polis, tillika militärpolis, har för befogenheter för att kunna genomföra en brottsutredning när ett brott begåtts. Detta kapitel syftar till att ge läsaren en förståelse för militärpolisens befogenhet, uppgift samt förmåga i sitt arbetsutövande. Därefter kommer ett kapitel som redovisar ett intervjuunderlag som bygger på de svar som respondenterna givit.

Efter att läsaren har fått en förståelse för militärpolisens utredningsbefogenhet samt kunnat skapa sig en uppfattning om hur en kompanichef kan agera vid en brottsituation så kommer det fjärde kapitlet där hypoteserna kommer att prövas gentemot de slutsatser som dragits ifrån intervjuunderlaget. I kapitlet kommer det att framgå ifall de ställda hypoteserna kan verifieras eller falsifieras.

1.6 Avgränsningar

Arbetet har avgränsats till militärpolisens utförande av uppgiften utredningstjänst inom Försvarmakten nationellt sett, alltså brott av enklare beskaffenhet som sker geografiskt, personellt samt materiellt inom Försvarmaktens egna förband i Sverige.

1.7 Metod

Detta arbete är uppbyggt på tre hypoteser utifrån vad som framställts i bakgrund och syfte. För att kunna ge läsaren en förståelse om militärpolisens utredningsförmåga så beskrivs det i arbetet, genom en deskriptiv metod⁷, vad Sveriges lagtext säger om att en polisman eller militärpolis leder en utredning av ett brott i syfte att få läsaren att förstå vad som krävs när ett brott har begåtts och måste utredas. Anledningen till att deskription används som metod är att den är lämpligast då man genom denna metod väljer att beskriva, alltså redogöra vad lagtexten faktiskt säger om brottsutredning. Genom denna metod samlar man även in fakta för att påvisa någonting, detta kan relatera till att lagen faktiskt är fakta och genom att redogöra dessa fakta påvisa hur det faktiskt kan och ska gå till när ett brott har begåtts.

Efter att tillvägagångssättet för en brottsutredning blivit redovisad så kommer det att genom muntlig intervjuteknik⁸ ställas frågor till fyra kompanichefer. Intervjuerna genomfördes med

⁷ R.Ejvegård s.32

⁸ Ibid. s.47

hjälp av ljudinspelning samt anteckningar. Anledningen till att denna metod nyttjades är för att kunna samla in information om kunskapen ute på förbanden i Sverige om militärpolisen, samt att kunna få svar på hur en kompanichef hade valt att agera vid en uppkommen brottsituation på deras kompani.

För att kunna falsifiera eller verifiera de ställda hypoteserna så kommer underlaget från intervjuerna att diskuteras. Vidare utifrån diskussionen kommer hypoteserna att prövas utifrån vad som framkommit i diskussioner och slutsatser.

2 MILITÄRPOLIS BEFOGENHET VID BROTTSUTREDNING

2.1 Inledning

I detta kapitel om brottsutredning kommer det att redogöras för vad lagtexterna säger om att genomföra en förundersökning, även vad syftet är med förundersökning, vem som får leda den samt vad som sker under en förundersökning.

2.2 Förundersökning

Så fort det finns en anledning att anta att ett brott förövats så skall en förundersökning inledas. Med brott menas att en person genomfört en gärning som renderar i straff utefter vad som står skrivet i brottsbalken eller annan lag. Under en förundersökning kan en utsedd förundersökningsledare besluta om att olika tvångsåtgärder skall vidtas för utredningens skull. Det som ligger som största vikt i en förundersökning är att så många relevanta fakta som möjligt skall redovisas för åklagaren, så att man kan bedöma om en eventuellt misstänkt skall åtalas eller ej. Det är även viktigt att det i en förundersökning framgår sådant som talar för likväl som emot en eventuellt misstänkt.⁹

2.2.1 Syftet med förundersökning

Syftet med förundersökning är att man under utredning skall kunna få fram vem som är skäligen misstänkt för brottet som utreds samt om man finner tillräckliga skäl för att kunna åtala den misstänka. Man vill även under en förundersökning förbereda, inför ett kommande mål i domstol, så pass mycket att bevisning kan redovisas mot den åtalade i ett korrekt sammanhang.¹⁰

2.2.2 När skall en förundersökning inledas

När ett brott som hör under allmänt åtal har förövats skall en förundersökning påbörjas om det har rapporterats in eller om det finns andra skäl att anta att ett brott förövats. Skulle det dock uppenbara sig att brottet inte går att utreda så behöver en förundersökning inte inledas. Skulle ett brott ha uppdragats men ingen anmälan inkommit så kan man inleda förundersökning om det skulle innebära fara att invänta en anmälan. Skulle man inleda en förundersökning utan inkommen anmälan skall målsägande underrättas fortast möjligast, vill då den målsägande inte ta vidare brottet till åtal skall man genast lägga ner förundersökningen.¹¹

2.2.3 Vem beslutar om en förundersökning skall inledas

Polismyndighet eller åklagare är de som får besluta om en förundersökning får inledas. Har en förundersökning inletts utav polismyndighet skall den, om brottet inte är utav enkel beskaffenhet, övertas utav åklagare så snart som en skäligen misstänkt hittats. Även vid särskilda fall skall åklagaren överta förundersökningen. När en förundersökning leds av åklagare får han under undersökningen använda sig av biträden från polismyndigheten.

⁹ Kavallerireglementet/Militärpolis Säkerhetsförband Förhandsutgåva 2, sid. 55

¹⁰ Rättegångsbalken 23 kap. 2§

¹¹ RB 23 kap. 1§

Anlitade biträden får åklagaren ge uppgifter att genomföra en viss åtgärd som syftar till att föra förundersökningen framåt, om åtgärden är rimlig till undersökningen.¹²

2.2.4 Vilka åtgärder samt tvångsmedel får vidtas innan inledd förundersökning

När ett brott har begåtts eller en anmälan inkommit till polis finns det åtgärder som enskild polisman kan vidta innan en förundersökning inletts, så som förhör eller andra utredningsåtgärder, åtgärderna som vidtas skall dock vara av betydelse för en kommande förundersökning.¹³

Man kan dela in de olika åtgärder som kan vidtas i två olika kategorier, förhör och bevissäkring. Nedan kommer det att beskrivas vilka åtgärder enskild polisman får vidta innan förundersökning inletts, även tvångsåtgärder. Syftet med att vidta dessa åtgärder är att den polisman som är på plats skall kunna samla in så mycket information av eventuella vittnen, innan de avviker från platsen, som möjligt. Även säkra till exempel fingeravtryck från föremål på platsen, som kan vara av betydelse för utredningen, innan andra börjar ta på föremålet och förstör de befintliga fingeravtrycken.¹⁴

Förhör

De förhör en polisman får genomföra innan förundersökning inletts är två olika sorters förhör. Det första initiala förhöret, som man håller på plats där ett brott förövats, är att man bara tar kontaktuppgifter av misstänkt gärningsman, eventuell målsägande samt vittnen. Man frågar även de lätta frågorna för att bara få ett grepp om vad som har skett på platsen samt vilka som är inblandade. Syftet med detta förhör är att få ett grepp om hela situationen som har uppstått.¹⁵

Den andra formens förhör som nu skall redovisas kan även användas som tvångsmedel vid ett uppkommet brott. En person som befinner sig på plats där ett brott förövats är enligt lag skyldig att på polisens tillsägelse medfölja till förhör som man omedelbart därefter håller. Skulle personen som fått tillsägelse om att medfölja till förhör vägra så får polisman medtaga personen till förhör. Detta i syfte om man kanske inte finner det lämpligt att hålla förhör ute på plats där brottet har förövats eller man anser att personen i fråga är en form av nyckelperson i situationen och man vill förhöra denna mer djupgående. Skulle det brott som har förövats rendera i minst fyra års fängelse i straffskalan får polisman även säga till en person, eller medtaga en person som vägrar medfölja, som befinner sig i ett område i närheten av den plats där ett brott har förövats.¹⁶

Bevissäkring

Bevissäkring har mest tvångsmedel som en polisman kan nyttja sig utav vid fara i dröjsmål med undantag för beslag av föremål. Med fara i dröjsmål innebär att enskild polisman får ta beslut att genomföra en tvångsåtgärd som egentligen rätten, åklagaren eller förundersökningsledaren beslutar om i första hand. Anledningen till att beslutet kan tas av enskild polisman är om han upplever att det skulle ta för lång tid att invänta beslut om

¹² RB 23 kap. 3§

¹³ RB 23 kap. 3§ 3 stycket

¹⁴ KavR/MP Säkförb Fu 2, sid. 57

¹⁵ RB 23 kap. 3§ 3 stycket

¹⁶ RB 23 kap. 8§

tvångsåtgärd. Även om det under den tid det tar att få beslutet ger en misstänkt gärningsman möjlighet att till exempel förstöra bevis så att eventuell förundersökning skulle försvåras.¹⁷

Hur får då en enskild polisman agera inom åtgärden beslag? Oavsett brottets svårighetsgrad så får en polisman beslagta ett föremål om det är av betydelse för kommande utredning, om föremålet är stöldgods eller om föremålet på grund av brott är förverkat. Även vid gripande, anhållande eller häktande av en misstänkt gärningsman, eller vid husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning får enskild polisman ta föremål i beslag som påträffas vid någon av nämnda åtgärder.¹⁸

Nästa åtgärd som ska förklaras är reell husrannsakan. Vid ett förövat brott, där fängelse är en av straffpåföljderna samt att den misstänkta gärningsmannen är skäligen misstänkt, kan en polisman vid fara i dröjsmål söka efter föremål som är av betydelse att beslagta och som kan vara av betydelse för en kommande förundersökning. Husrannsakan får genomföras i hus, rum eller slutet förvaringsställe. Syftet med husrannsakan är oftast att man skall lyckas säkra kommande och betydande bevis i en blivande förundersökning.¹⁹

Nästa två åtgärder redovisas i samma stycke då de är väldigt lika varandra, åtgärderna är kroppsvisitation samt kroppsbesiktning. Om en polisman finner anledning att anta att ett brott har begåtts varpå fängelse är straffet samt att den misstänkte gärningsmannen är skäligen misstänkt så får polismannen genomföra en kroppsvisitation. Enskild polisman får även genomföra kroppsvisitation på annan person än den som är skäligen misstänkt för brottet som begåtts, detta om det finns en särskild anledning att anta att föremål som är av betydelse för kommande utredning kan tas i beslag. Åtgärden kroppsvisitation innefattar att man söker igenom en persons kläder, väska, paket eller något annat personen bär på sig. En gärningsman som är skäligen misstänkt för ett brott varpå fängelse finns i straffskalan kan enskild polisman, vid fara i dröjsmål, genomföra en kroppsbesiktning med samma avsikt som en kroppsvisitation. Skillnaden är att man vid en kroppsbesiktning genomför en undersökning av personens kropp, alltså provtagning utanpå eller inifrån kroppen eller genomsökning av kroppsöppningar. Dock får man inte riskera personens hälsa genom en kroppsbesiktning.²⁰

Sista åtgärden en enskild polisman kan genomföra är avspärrning av brottsplats. Enskild polisman kan stänga tillgången till rum, upprätta tillträdesförbud för ett visst område, meddela förbud om att flytta på vissa föremål eller liknande åtgärd. Syftet med denna åtgärd är att säkerställa för en kommande utredning av ett förövat brott.²¹

2.2.5 Vad sker under en förundersökning

I en förundersökning har man målet att utreda vem som är misstänkt för brottet som utreds samt om det finns tillräckligt med bevisning för att väcka åtal. Ansvaret för att se till att utredningen går till på bästa sätt ligger hos förundersökningsledaren, denna skall även följa utredningen noggrant för att kunna ta beslut om åtgärder under utredningen samt om tvångsåtgärder måste vidtas. Hur utredningen går till väga under en förundersökning är

¹⁷ KavR/MP Säkförb Fu 2, sid. 117

¹⁸ RB 27 kap. 1,4§§

¹⁹ RB 28 kap. 1§

²⁰ RB 28 kap. 11, 12§§

²¹ RB 27 kap. 15§

varierande utefter vilket brott det är som utreds, allt ifrån grövre brott till brott av enklare beskaffenhet, så man kan genomföra rekonstruktioner, brottsplatsundersökning, förhör med vittnen, misstänkta eller målsägande.²²

Under en utredning kan det även komma på tal att man måste kartlägga vad som faktiskt har hänt och vem eller vilka som är inblandade. För att kunna göra detta kan man bland annat ta hjälp av kriminaltekniker samt rättsläkare för att kunna få fram spår, DNA eller liknande från brottsplats och offer. Även spaningsresurser kan användas för att följa misstänkta gärningsmän, andra personer eller objekt för att på avstånd få fler insynsvinklar i utredningen.²³ Förundersökningsledaren får även ta hjälp av sakkunniga under utredningen för att få in ett yttrande om specifika delar i utredningen.²⁴

En påbörjad förundersökning skall genomföras så skyndsamt som möjligheterna medger och viktigt är även att man under utredningen tar till vara på alla de bevis som framkommer, även om bevisen talar emot eller för den misstänkta.²⁵

Det är varje svensk medborgares skyldighet att inom ramen för en förundersökning delta i ett förhör, dock skall personen ifråga antas kunna lämna uppgifter som är av betydelse för utredningen.²⁶

Skulle det visa sig att förundersökningsledaren under en förundersökning behöver göra en åtgärd, till exempel förhör, på annan ort än hans tjänstgöringsort så kan han anlita biträde från den polismyndighet som finns på den ort där åtgärden skall utföras.²⁷

Till slut skall sägas att under förundersökning skall protokoll föras på samtliga åtgärder som vidtas vid en utredning, vid mindre mål må anteckningar ersätta protokoll.²⁸

2.2.6 Vilka åtgärder vidtas efter en förundersökning

När en förundersökning avslutats skall man meddela berörda parter om åtal skall väckas eller ej.²⁹ Skulle det efter ett väckt åtal framkomma att ytterligare utredning krävs så kan förundersökningen upptas igen och man kan genomföra de åtgärder man behöver som det ovan skrivits om.³⁰

²² <http://www.aklagare.se/Aklagarens-roll/Forundersokningen/> 2011-04-28 k11917

²³ <http://www.polisen.se/Norrboten/sv/Om-polisen/Sa-arbetar-Polisen/Brottsutredning/> 2011-04-28 k11944

²⁴ RB 23 kap. 14§

²⁵ RB 23 kap. 4§

²⁶ KavR/MP Säkförb Fu 2, sid. 59

²⁷ RB 23 kap. 17§

²⁸ RB 23 kap. 21§

²⁹ RB 23 kap. 20§

³⁰ RB 23 kap. 23§

3 CHEFENS AGERANDE VID BROTT PÅ ENHETEN

3.1 Inledning

För att ta reda på hur man inom Försvarmakten använder sig av militärpolisen när ett brott har förövats på förband i Sverige så har fyra kompanichefer i Försvarmakten intervjuats för detta arbete.

Intervjun är indelad i två delar där frågor ställs till respondenterna om vilka de är samt vilken bakgrund dem har. I andra delen svarar respondenterna på hur de agerar vid tre olika fiktiva brottsituationer på deras kompani.

3.2 Respondenterna och deras kunskap om militärpolisen

Intervjuerna som genomförts i räkning för denna uppsats är gjorda med fyra kompanichefer, anledningen till att alla respondenter är kompanichefer var att skapa en så enhetlig undersökning som möjligt, det uppfattas även att personalansvaret som ligger hos en kompanichef är en lagom nivå att intervjua på. Bakgrunden till att det inte nyttjades fler än fyra respondenter i intervjuerna är på grund av att det inte fanns tillräckligt med tid att genomföra fler intervjuer under arbetets uppbyggnad. Syftet till att det innefattar chefer från förband som inte har militärpolis som en direkt resurs på sitt förband är att skapa ett underlag till att kunna svara på en av de tre ställda hypoteserna.

I arbetet intervjuades officerare som kommer från olika förband i Försvarmakten. Resultatet blev att tre av respondenterna kommer från förband där det finns en direkt militärpolisresurs på förbandet. Den sista respondenten som intervjuades har inte en militärpolisresurs kopplat direkt till förbandet. Anledningen till att det användes kompanichefer från olika förband är för att få en så stor spridning på respondenternas bakgrund i Försvarmakten som möjligt. Därför blev det kompanichefer från de olika vapenslagen som intervjuades, en kompanichef på en skola, en på ett pansarförband, en på ett amfibieförband samt en på ett centrum.

Respondent nr.1 är nuvarande kompanichef på en skola i Försvarmakten. Han har varit kompanichef på detta kompani i sammanlagt tre års tid. Han har varit inom Försvarmakten i 24 års tid och har i stor del sin bakgrund inom logistik. På förbandet där han tjänstgör finns inga militärpolisresurser att tillgå. Vid frågan om vilken kunskap han har om militärpolisen svarar han att militärpolisen har samma befogenhet som en civil polis, militärpolisen bedriver ordningstjänst, med tillhörande trafik tjänst samt att militärpolisen bör ha ett utredningsansvar inom Försvarmakten.

Respondent nr.2 är nuvarande kompanichef på ett av Försvarmaktens centrum. På detta kompani har han varit chef i fem års tid. Totalt sett har han varit inom Försvarmakten i 25 års tid där hans bakgrund i störst utsträckning ligger i infanteriet. När frågan om vilken kunskap han har om militärpolisens befogenheter och uppgifter så svarade han att militärpolisen har samma befogenheter som den civila polisen. På detta förband finns en direkt militärpolisresurs att tillgå.

Respondent nr.3 är nuvarande kompanichef på ett amfibieförband inom Försvarmakten. På det nuvarande kompaniet har han varit chef i tre månaders tid men tidigare erfarenhet av befattning som kompanichef finns. Under 25 års tid har han varit inom Försvarmakten med bakgrund inom amfibie. På det förband respondenten nu tjänstgör finns det en direkt militärpolisresurs att tillgå. Kunskapen som denna respondent har om militärpolisen är att de

endast kan agera som militärpolisman då man är förordnad som militärpolisman, att militärpolisen har utredningsbefogenhet samt att militärpolisen har samma befogenhet som en civil polisman.

Respondent nr.4 är nuvarande kompanichef på ett av Försvarmaktens pansarförband. På detta kompani har han varit kompanichef i två års tid. Han har varit i Försvarmakten i minst 11 års tid med en bakgrund inom pansar. Vid frågan om vilken kunskap han har om militärpolisen så svarar han att han inte har någon större kunskap om militärpolisens befogenheter och uppgifter utan att han bara lite grovt vet vad de gör. En direkt militärpolisresurs finns att tillgå på förbandet han tjänstgör på, dock är denna resurs ny på förbandet.

3.3 Brottssituationerna

I denna del av intervjun lästes det upp tre stycken olika brottsituationer som begåtts av personal på respektive respondents kompani samt på kompaniets arbetsplats. Alla tre situationer nedan som lästes upp för respektive kompanichef innehåller ett brott av enklare beskaffenhet. Syftet med att det lästes upp tre olika situationer för intervjupersonerna var att få svar på hur varje kompanichef skulle agera i en sådan uppkommen situation på deras kompani och varför de agerar på det sätt de väljer att göra. Anledningen till att samtliga intervjupersoner får höra samma situationer är att de ska ha samma förutsättningar när de skall redovisa sina svar.

Förutsättningarna för intervjupersonerna i alla situationer som läses upp för dem är att; officeren är kompanichef och på hans kompani är det anställda soldater. Alla brott som begås i situationerna är på något sätt inom Försvarmakten, antingen geografiskt, personellt eller materiellt.

3.3.1 Situation 1

I den första situationen som lästes upp för respektive respondent så är det en misshandel³¹ som har begåtts inom kompanichefens eget kompani av två av hans anställda soldater på en tredje soldat som även han tillhör samma kompani. Alltså har vi ett brott av enklare beskaffenhet som begåtts inom Försvarmakten geografiskt samt personellt sett.

Situation 1

”Du är på väg från morgonfiket på mässen till ditt kontor när du möter Menige Karlsson på kaserngården. Du ser att Karlsson har en sprucken läpp som även är svullen samt näsblod och ett blåslaget öga. Du stannar Karlsson för att fråga vad som har hänt, Karlsson bryter ut i gråt och förklarar snabbt att han under morgonens träningspass på gymmet blev slagen med knytnävar av korpral Jonsson och korpral Olsson. Karlsson talar även om för dig att de båda korpralerna finns kvar i träningsanläggningen. Du skickar Karlsson till sjuksyster och anser klart och tydligt att en misshandel har ägt rum och du måste agera. Vad gör du och varför?”

Respondent nr.1 agerade på följande sätt:

Första åtgärden som vidtagits var att kalla in berörda personer till sitt kontor för att själv förhöra dem om vad som har hänt och skapa sig en uppfattning om situationen. När kompanichefen sedan fått grepp om vad som skett så anmäler han detta till sin högre chef

³¹ Brottsbalken 3 kap. 5§

samt den auditor³² som finns anställd på förbandet. Anledningen till detta tillvägagångssätt är att det är en uppsatt rutin på förbandet. Man hade även anmält brottet till civilpolisen för att kunna få en kvalificerad civil utredning då kompanichefen även anser att brottet är av civil karaktär.

När frågan till denna första intervjuperson ställs om varför han väljer att anmäla brottet till civila polisen och inte till militärpolisen så framkommer det att kunskapen om militärpolisens kompetens och förmåga att motta en sådan anmälan inte finns, men om militärpolis hade funnits på förbandet så tror han att han kanske hade anmält händelsen dit.

Respondent nr.2 agerade på följande sätt:

Först kallar han in berörda parter till sitt kontor för att förhöra sig om vad det är som har skett i hela situationen. Därefter hade han kontaktat militärpolisen och anmält händelsen, denna åtgärd vidtar han på grund av att militärpolisförmågan finns på förbandet och han anser att de har resurser och befogenhet att lösa ut situationen på ett korrekt sätt.

Respondent nr.3 agerade på följande sätt:

Denna kompanichef väljer att direkt anmäla brottet till militärpolisen för att de skall kunna påbörja en utredning, anledningen till detta agerande är att han anser att militärpolisen har de befogenheter som krävs. Han vill även anmäla brottet till civila polisen så det utreds i två spår, detta på grund av att han anser att brottet är av civil karaktär.

Respondent nr.4 agerade på följande sätt:

Den sista intervjupersonen hade troligtvis inte anmält detta vidare utan man hade istället sett till att reda ut hela situationen själva inom kompaniet. Men skulle han anmäla brottet så hade han valt att anmäla det till civil polis, anledningen är att man inte anmäler brott av den karaktären till militärpolisen på det förbandet då man enligt honom inte utreder sådana brott på förbandet samt att resurserna hos militärpolisen på förbandet är för små.

3.3.2 Situation 2

I den andra situationen som lästes upp för respektive intervjuperson så är det en stöld³³ som har begåtts inom kompanichefens eget kompani. Alltså har vi ett brott av enklare beskaffenhet som begåtts inom försvarsmakten materiellt sett.

Situation 2

”Vid en inventering av vapenkassan på ditt kompani får du rapporterat av en plutonchef att en Mono/T saknas och man kan inte spåra den till något befäl på kompaniet. Efter samtal med dina direkt underställda chefer så kommer ni fram till att en stöld har skett. Du som kompanichef måste agera och anmäla brottet. Vad gör du och varför?”

Respondent nr.1 agerade på följande sätt:

Först och främst hade man utrett händelsen inom kompaniet med juridiskt stöd av auditören på förbandet. Hade man valt att anmäla brottet så hade detta gjorts till civil polis. Anledningen

³² <http://www.ne.se/audit%C3%B6r> 2011-05-10 kl2039

³³ BrB 8 kap. 1§

till att man inte anmäler till militärpolis är att man inte har någon kunskap om militärpolisens förmåga då denna resurs inte finns på förbandet.

Respondent nr.2 agerade på följande sätt:

Vid denna situation så hade man kontaktat militärpolisen så fort brottet uppdagats på kompaniet, anledningen till det beslutet är att en kvalificerad militärpolisresurs finns på förbandet för att kunna nyttjas.

Respondent nr.3 agerade på följande sätt:

Denna kompanichef hade vid upptäckten av brottet direkt anmält detta till militärpolisen på förbandet för att få en utredning av händelsen. Samtidigt upprättas en anmälan hos den civila polisen för att få en utredning i båda spåren.

Respondent nr.4 agerade på följande sätt:

På detta kompani väljer man att inte anmäla brottet utan man utreder det själva inom kompaniet med stöd av militärpolisen, sedan förlustanmäler man den stulna materielen till högre chef.

3.3.3 Situation 3

I den sista situationen som lästes upp för respektive intervjuperson så är det en skadegörelse³⁴ som har begåtts inom Försvarsmaktens lokaler på kompanichefens eget kompani av en soldat som är anställd på kompaniet. Alltså har vi ett brott av enklare beskaffenhet som begåtts inom Försvarsmakten geografiskt samt materiellt sett.

Situation 3

”Du har tänkt gå och träna på gymmet, när du kliver in i omklädningsrummet ser du en soldat från ditt kompani sparka och slå sönder inredningen i rummet. När du frågar han vad han sysslar med skriker han oklart något om att han missat sitt personbästa på bänkpresen. Du säger åt honom att sluta det enda soldaten svarar med är att lämna han platsen och du ser inte vart han tar vägen. Du anser att det är skadegörelse och vill anmäla detta. Vad gör du och varför?”

Respondent nr.1 agerade på följande sätt:

Efter många överväganden så hade man upprättat en anmälan till civilpolisen men i och med att man anser brottet vara av mindre dignitet så hade man försökt lösa det inom förbandet med stöd av förbandets auditör. Ingen tanke fanns på att kontakta militärpolisen i ärendet.

Respondent nr.2 agerade på följande sätt:

Precis som i tidigare uppkomna situationer så hade man direkt anmält händelsen till militärpolisen på förbandet då denna resurs finns att tillgå där.

Respondent nr.3 agerade på följande sätt:

Denna kompanichef hade återigen anmält brottet direkt till militärpolisen på förbandet så de kan utreda händelsen, anledningen är att militärpolisresurs finns att tillgå på förbandet.

³⁴ BrB 12 kap. 1§

Respondent nr.4 agerade på följande sätt:

Sista intervjupersonen hade valt att reda ut hela händelsen inom kompaniet mellan han som chef och soldaten som begått brottet. Enda anmälan som hade upprättats hade vart till kompanichefens högre chef.

3.4 För- och nackdelar

Efter att ha gått igenom de tre fiktiva situationerna så frågades de respektive respondenterna vilka för- och nackdelar de kunde se i att anmäla brott till militärpolisen kontra civila polisen. Häri är även sammanställt i frågan *varför* respektive kompanichef agerar som han gör. Efter att ha sammanställt alla fyra intervjupersoners svar så blev resultatet följande:

Civila polisen

Fördelar

- Erfarenheten och kompetens att genomföra en kvalificerad utredning
- Symbolvärdet gentemot brott blir tydligare med civil polis

Nackdelar

Inga påtalade

Militärpolisen

Fördelar

- Finns en kvalificerad resurs på förbandet så är den lätt att använda
- Ger ett bättre stöd än civila polisen
- Tar brott inom försvarsmakten på större allvar än civila polisen
- Har bättre kunskap om organisationen inom försvarsmakten

Nackdelar

- Kan vara känsligt att utreda inom sin egen organisation, till exempel kollegor
- Brist på erfarenhet och kompetens av brottsutredning

4 HYPOTESPRÖVNINGAR

4.1 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av brottets art

I den första hypotesen skall det verifieras eller falsifieras ifall det är brottets art som spelar in i kompanichefernas val att anmäla brottet till civil polis eller militärpolis. De tre brotten som har redovisats i de situationer som respondenterna svarat på är misshandel, stöld samt skadegörelse. Alla dessa brott är enligt juridisk definition av enklare beskaffenhet.

I den första situationen där brottet misshandel begåtts så väljer tre av fyra kompanichefer att anmäla brottet vidare till den civila polisen på grund av att de anser brottet vara av en karaktär som inte militärpolisen skall utreda, de kallar det för ett brott av civil karaktär. Juridiskt sett så faller brottet misshandel under brott av enklare beskaffenhet och brott av civil karaktär är inte någon benämning som har stöd i lagtext. Vilket kunnat läsas tidigare under andra kapitlet är det just brott av enklare beskaffenhet som militärpolis kan utreda.

Vidare i den andra situationen där brottet är stöld så väljer denna gång tre av fyra kompanichefer att anmäla brottet till militärpolisen. Brottet stöld är även det ett brott som juridiskt faller in under brott av enklare beskaffenhet, alltså är även detta ett brott som militärpolisen kan utreda.

I den tredje och sista situationen så är det brottet skadegörelse som lyfts upp. Resultatet från intervjuundersökningen visar att två kompanichefer hade valt att nyttja militärpolisens förmåga till att lösa brottet, medan de två andra kompanicheferna hade valt att lösa ut händelsen inom de egna leden på kompaniet. Även i denna situation kan det utläsas att det hos hälften av respondenterna diskuteras om brottets karaktär, denna gång tycks brottet vara av en sådan liten dignitet att man väljer att inte anmäla det.

Det som kan tydas utifrån intervjuunderlaget beskrivet ovan, är att det som skiljs åt på de olika brotten som faktiskt alla är av samma art, enklare beskaffenhet. De kopplingar som kan göras är att det finns tre kategorier då en militärpolis får agera inom Försvarsmakten, brottet som har skett måste ha en koppling antingen personellt, materiellt eller geografiskt till Försvarsmakten. Utifrån misshandelsfallet kan författaren dra en koppling till att kompanicheferna inte anser detta brott vara kopplat till Försvarsmakten. Men faktiskt så är det kopplat både personellt och geografiskt, men vad författaren tror att kompanichefernas agerande beror på är att de anser det vara ”civilt” på grund av att det är en händelse som skett mellan individer. Misshandel är inget som hör hemma i Försvarsmakten, därför kan det bero på att man inte vill vara med och reda ut det rent juridiskt utan överlämna det till den civila polisen, för att sedan inom kompaniet själva reda ut händelsen rent arbetsplatsmässigt.

4.1.1 Slutsats

Slutsatsen som dras utifrån ovanstående diskussion är att kompanichefs val och agerande i flera fall påverkas i stor utsträckning av brottets karaktär. Hypotesen har därmed verifierats.

4.2 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tillgängligheten av militärpolisresursen

Den andra ställda hypotesen skall verifieras eller falsifieras genom att titta på tillgängligheten av militärpolisresursen. I Försvarsmakten finns ett anställt förband, 15. Militärpolis kompaniet,

som har till uppgift att bland annat genomföra brottsutredningar nationellt.³⁵ Som tidigare nämnts under arbetets gång så har tre av de fyra respondenterna tillgång till egen militärpolis som en direkt förmåga på plats, genom att detta finns som en förbandsresurs på respektive förband. Nedan redovisas tillgänglighet, kunskap och agerande hos respektive respondent i syfte att kunna utläsa om resurstillgänglighet är en påverkande faktor i valet av militärpolis eller civil polis.

På respondent nr.1:s förband finns ingen militärpolisresurs direkt kopplat till förbandet. I denna kompanichefs agerande så kan det utläsas i respektive situation som redovisats i intervjuunderlaget att han inte valt att anmäla händelsen till militärpolisen en enda gång. Detta val på grund av att kompanichefen inte vet att man kan nyttja militärpolisen vid brottsituationer.

Respondent nr.2:s förband har en direkt militärpolisresurs kopplat till förbandet. Agerandet från denna kompanichef kan man utläsa utifrån intervjuunderlaget är väldigt tydligt visande att han väljer att anmäla brott till militärpolisen och oftast på grund av att man har just den resursen på förbandet.

Även respondent nr.3 har en liknande bakgrund som respondent nr.2, militärpolisresurs finns kopplat direkt till hans förband. Agerandet är precis som respondent nr.2 agerat. Utifrån svaren som kompanichefen givit mot de ställda situationerna i intervjuunderlaget så har han i samtliga situationer på ett eller annat sätt kontaktat militärpolisen, antingen för att anmäla brott eller för stöttning. Anledningen som respondent nr.3 gett till varför han agerar som han gör är på grund av den kunskap han har om militärpolisens befogenheter samt för att militärpolisen finns att tillgå på förbandet.

På det förband som respondent nr.4 kommer ifrån finns även där militärpolisresurs kopplat direkt till förbandet. Här kan läsaren utläsa att denna kompanichef väljer att inte vända sig till militärpolisen mer än en enda gång då han vill ha stöd i lösandet av situationen. Varför agerandet är på detta sätt framgår inte från respondenten.

Vad är det då som gör att kompanicheferna agerar på detta sätt? Vad författaren kan tyda utifrån ovanstående är att det finns en klar skillnad i hur man väljer att nyttja militärpolisresursen utifrån dess tillgänglighet. Och tittar man på vilka förband som nyttjar militärpolisen mest så är det på de förband som har en militärpolisresurs kopplat direkt till förbandet, detta medför även att kunskapen om militärpolisens befogenheter samt uppgifter är god. Men det är också en kompanichef med i intervjuunderlaget som faktiskt har militärpolisresurs kopplat till förbandet men inte väljer att använda denna fullt ut. Kunskapen om dess befogenheter samt uppgifter sägs inte vara bra och detta kan möjligen bero på att militärpolisresursen är så pass ny på förbandet att man inte lärt sig hur man kan nyttja resursen på ett bra sätt. Det var också på ett förband där man inte hade någon militärpolisresurs kopplat direkt till förbandet som man heller inte valde att kontakta militärpolisen en enda gång och detta på grund av att man inte har den kunskap om hur man kan nyttja militärpolisen samt för att den inte finns på förbandet.

³⁵ <http://www.forsvarsmakten.se/sv/Forband-och-formagor/Forband/Livgardet-LG/Insatsforband/15-Militarpoliskompaniet/> 2011-05-27 kl.1348

4.2.1 Slutsats

Det står tydligt utifrån de olika förutsättningar kompanicheferna har på sina förband att valet av militärpolis eller civil polis är beroende av resurstillgänglighet, därav kan även denna hypotes verifieras.

4.3 Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tilliten till respektive instans kompetens

För att göra det möjligt att kunna verifiera eller falsifiera den sista hypotesen kommer det att redovisas vad samtliga respondenter anser vara positivt eller negativt med att vända sig till respektive instans. Detta utifrån de svar som framkom i intervjuundersökningen.

Att utläsa från de fördelar som framkom i intervjuundersökningen så verkar det finnas en lojalitet gentemot de egna förmågorna inom Försvarsmakten som organisation. Vidare nämns bland annat att stödet anses vara bättre än civila polisen, i och med att militärpolisen tar brott inom Försvarsmakten på större allvar och framförallt att militärpolisen har en bättre kunskap om den egna organisationen. Respondent nr.3 själv tar upp en problematik som dock kan uppstå är att utreda, bland annat egna kollegor, inom den egna organisationen.

Vidare med fördelar som nämnts om att vända sig till civil polis har en fördel uppkommit om att symbolvärdet är större. Det mest anmärkningsvärda som framkommit utifrån svaren på för- och nackdelar om de två instanserna är att det inte framkom en enda nackdel att vända sig till den civila polisen vid brott. Intressant är även de två svar som givits som en fördel för civila polisen och som en nackdel för militärpolisen, nämligen att respondenterna anser den civila polisen ha mer erfarenhet och större kompetens inom området utredningstjänst och man anser militärpolisen sakna just det.

Utifrån dessa svar som respondenterna givit så anser författaren att de troliga anledningarna till att man känner mer stöd ifrån militärpolisen kan vara på grund av att de inte har lika mycket att göra som den civila polisen och lägger därför mer tid och energi på utredning då det väl händer. Att det ges svar om att militärpolisen inte har den erfarenhet och kompetens inom utredningstjänst som civila polisen har visar ganska tydligt på att man tror mer på att kontakta den civila polisen för brottsutredning.

4.3.1 Slutsats

Utifrån de för- och nackdelar som respondenterna sagt om hur de ser på militärpolisen och civila polisen så står det klart att tilliten till respektive instans spelar en roll i vem man kontaktar. Därför kan även denna sista hypotes verifieras.

5 SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

Precis som tidigare presenterat i denna uppsats skall detta arbete utmynna i *varför* en kompanichef väljer att anmäla uppkomna brott på dennes kompani till militärpolis eller civil polis. Varför författaren vill reda ut detta är på grund av att en chef inom Försvarmakten idag har en möjlighet att anmäla brott till två olika instanser som kan lösa samma uppgifter. Därför ställdes tre hypoteser, vilka kan läsas tidigare i arbetet, i syfte att kunna få fram motiven till att kompanichefer väljer att agera som de gör. Samtliga hypoteser verifierades och därmed påvisar att:

- Val av militärpolis eller civil polis är beroende av brottets art.
- Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tillgängligheten av militärpolisresursen.
- Val av militärpolis eller civil polis är beroende av tilliten till respektive instans kompetens.

Vidare kan diskussionens resultat ge förslag på hur en kompanichef kan påverkas att i större utsträckning nyttja resurser inom egna organisationen. Dessa är:

- Personal på förbandet utbildas i vad lagtexter säger om nyttjandet av militärpolisen
- Militärpolisen har en kontinuerlig kontakt med personalen på förbanden i syfte att skapa förståelse för militärpolisens arbete
- Man bygger upp en erfarenhet inom militärpolisorganisationen
- Man skapar ett utbyte med den civila polisen i syfte att utöka kompetens och erfarenhet inom området utredningstjänst.

6 FÖRSLAG TILL NY FORSKNING

Ett förslag till forskning där författaren upptäckt en brist inom området är att forska om organisationer. Vad krävs för att man skall nyttja resurser inom den egna organisationen, när man finner effektivitet i att nyttja egna resurser eller när man skall nyttja utomstående resurser?

7 LITTERATURFÖRTECKNING

7.1 Litteratur

Ejvegård Rolf, 2008, *Vetenskaplig metod*, upplaga 3:6, (Holmbergs i Malmö AB, Rolf Ejvegård och Studentlitteratur)

Westfelt Lars, 2008, *Brottsoffers benägenhet att polisanmäla brott*, (Edita Norstedts Västerås, Brottsförebyggande rådet)

7.3 Källor

Brottsbalken 3 kap.

Brottsbalken 8 kap

Brottsbalken 10 kap.

Brottsbalken 12 kap.

Kavallerireglementet/Militärpolis Säkerhetsförband Förhandsutgåva 2

Rikspolisstyrelsens författningssamling 2009:11 FAP 403-5

Rättegångsbalken 23 kap.

Rättegångsbalken 27 kap.

Rättegångsbalken 28 kap.

<http://www.aklagare.se/Aklagarens-roll/Forundersokningen/>

<http://www.forsvarsmakten.se/sv/Forband-och-formagor/Forband/Livgardet-LG/Insatsforband/15-Militarpoliskompaniet/>

<http://www.ne.se/audit%C3%B6r>

<http://www.polisen.se/Norrboten/sv/Om-polisen/Polisen-i-Sverige/>

<http://www.polisen.se/Norrboten/sv/Om-polisen/Sa-arbetar-Polisen/Brottsutredning/>